

ENKELE MALACOLOGISCHE BUITENISSIGHEDEN

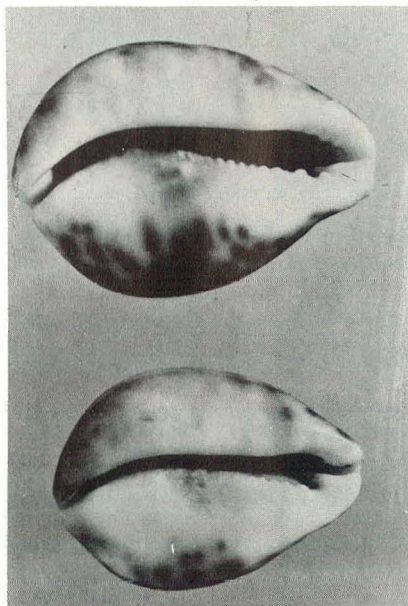
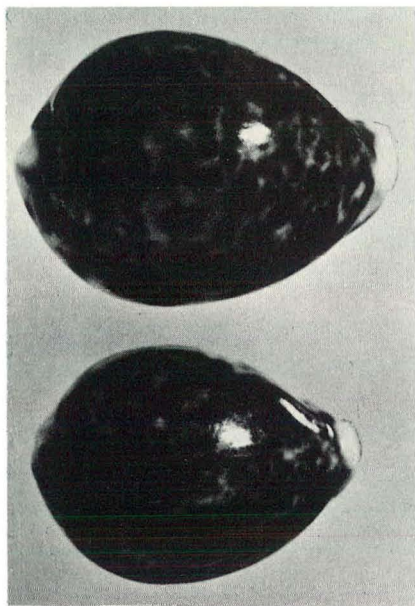
Foto's van de schrijver.

Door B. ENTROP.

Zo af en toe kom je bij oplettend observeren tussen de normale schelpvormen ook wel eens exemplaren tegen die volkomen van het natuurlijke patroon of de natuurlijke vorm afwijken. Het kan natuurlijk zijn dat zo'n misvorm bij het eerste het beste exemplaar, dat men in handen krijgt reeds aan de dag komt, maar veel meer kans op afwijkingen heeft men, wanneer grote aantallen van dezelfde soort door de handen gaan. Dit is stellig het geval bij een soort als de tijgerslak *Cypraea tigris* L., die misschien wel de meest bekende tropische schelp genoemd mag worden.

CYPRAEA TIGRIS ZONDER TANDEN

Toen ik onlangs bij een handelaar een geweldige hoeveelheid *Cypraea tigris* schelpen 'omspitte' op zoek naar fraaie kleurvariaties en mogelijke afwijkingen trof ik twee exemplaren aan, die mijn aandacht trokken. Afbeelding 1 laat de twee schelpen zien. Het onderste exemplaar is 66 mm lang en het bovenste 77 mm. De vorm van beide exemplaren vertoont geen afwijking. Het bijzondere is te zien aan de mondzijde. Bij beide exemplaren is de

Afb. 1. Twee op het oog normale exemplaren van Cypraea tigris L. aan de rugzijde en aan de mondzijde gezien. Zij bezitten een onvolledige tandvorming. Aan de columellaire zijde van de mond is nog van gedeeltelijke tandvorming sprake. De buitenlippen zijn nagenoeg tandeloos. Herkomst Filippijnen.

buitenlip van de schelp volkomen glad en vertoont geen tanden zoals wel het geval is bij normale exemplaren. Slechts het grootste exemplaar heeft bij het kanaal 5 zwak ontwikkelde tanden. Aan de columellaire zijde (spilzijde) dragen de schelpen wel tanden, alhoewel die in vergelijking met normale exemplaren ook wat zwakker ontwikkeld zijn; vooral in het bovenste deel van de mond.

In vergelijking met normale exemplaren is de buitenlip wat verdikt. Ik krijg de indruk dat het dier over de normale tanding van de buitenlip een extra laag kalk heeft afgezet, zodat de tanden aan het oog worden onttrokken.

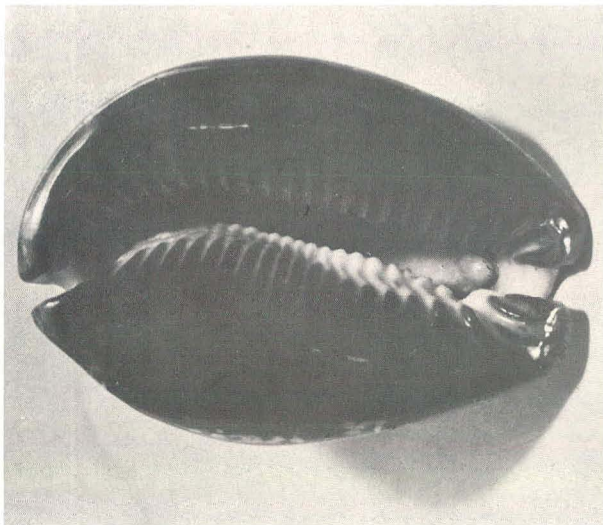
Eveneens in de zelfde partij tijgerslakken trof ik een volwassen exemplaar aan van slechts 43 mm. Een dwerg tussen de vele andere exemplaren die gewoonlijk een 7 tot 10 cm groot zijn.

MAURITIA MAURITIANA (L.) MET PAREL

Parelvorming komt regelmatig bij bepaalde schelpdieren voor, waarbij natuurlijk in eerste instantie gedacht wordt aan tweekleppige weekdieren als pareloesters. Zoals echter uit het artikel van dr. H.E. Coomans (Vita Marina, Weekdieren algemeen pag. 147-158) blijkt zijn veel meer weekdieren en speciaal de Gastropoden in staat om parels te vormen, nadat een vreemd voorwerp - al of niet van organische herkomst - de schelp is binnengedrongen en niet door de gastheer kon worden verwijderd.

Een fraai voorbeeld van parelvorming ontdekte ik in de mondopening van een grote *Mauritia mauritiana* (L.). Afb. 2. De parel is 9.5 mm groot en onregelmatig ovaal. Hij heeft dezelfde matglanzende tint als de binnenzijde van de schelp en mist dus de echte parelmoerglans.

Zowel de *Cypraea tigris* exemplaren als de *Mauritia mauritiana* zijn afkomstig uit de Filippijnen. Beide malacologische buitenissigheden zijn in de collectie van het Zeebiologisch Museum te Scheveningen opgenomen.

Afb. 2. *Mauritia mauritiana* (L.) met parelvorming in de mondopening. Herkomst Filippijnen.